Algemene Beschouwingen 2023 van de VVD

13 juli 2023

Geachte voorzitter, geachte leden van de gemeenteraad,

Allereerst wil ik eerst even staan bij waar we vandaan komen sinds de verkiezingen in 2022 en waar we naar toe gaan het komende jaar. Terugkijkend, zoals we dat ook al bij de jaarrekening hebben gedaan, zien we al veel veranderingen sinds het aantreden van de coalitie met DGP, VVD en PvdA. Tal van onderwerpen zijn nieuw opgepakt of in de versnelling gekomen. Op enkele voorbeelden zoals inwonerparticipatie en Molenhoek-Zuid zal ik zo meteen nog even nader ingaan. Als we echter vooruitkijken dan wil ik me toch ook even richten tot de burgemeester. Onlangs hebben wij de aankondiging van het afscheid in de Ter Sprake mogen lezen en natuurlijk is het een openbaar geheim dat de voorbereidingen zijn gestart voor de keuze van een opvolger. Dat neemt niet weg dat het komende jaar, of eigenlijk de komende 10 maanden, een bijzondere tijd worden en vanuit de VVD fractie wilde ik op dit moment ook vooral aan de burgemeester meegeven dat wij hem veel plezier wensen in deze periode die wellicht dubbel zal voelen maar waarin hij vast wel tal van mooie momenten met onze inwoners als burgervader mag beleven.

Dan wat betreft de inhoud. Want, met veel genoegen staan wij vandaag hier om de Algemene Beschouwingen van 2023 te presenteren namens de VVD. Eigenlijk zou ik nu een hele lijst van 21 onderwerpen bespreken, die voor ons als VVD als een soort checklist dienen voor deze raadsperiode. Maar het is wellicht onmogelijk om ze gezien de beperkte tijd allemaal uitgebreid te behandelen. Voor de VVD fractie is wel belangrijk dat we nu en richting de begroting de juiste koers blijven volgen zodat we in 2024 en 2025 alle speerpunten uit het coalitieakkoord op de rit hebben en uitgevoerd krijgen.

Inwonerparticipatie staat hoog op de VVD agenda. We hadden immers in het verleden ook flink kritiek op slechte betrokkenheid van burgers. Het nieuwe vergadermodel van de raad is er en, hoewel het even wennen was voor iedereen, deze verandering heeft geleid tot meer ruimte voor Raadsinformatieavonden en extra avonden voor burgers. Uitgangspunt voor de VVD blijft om burgers meer te betrekken bij onderwerpen die hen direct raken. We zijn dan ook verheugd over de grote stappen die we dit jaar hebben kunnen zetten op het gebied van burgerparticipatie, zoals bij de onderwerpen afval, MH-zuid en duurzaamheid. We streven ernaar om deze betrokkenheid ook bij de omgevingsvisie te realiseren. Wij horen graag hoe het college dit gaat oppakken.

Wat betreft bouwen zijn we blij dat het project MH-zuid op stapel staat. Dit zal een positieve impuls geven aan de woningmarkt in onze gemeente. Tegelijkertijd roepen we op om verder te kijken naar mogelijke bouwlocaties. Ga bij de omgevingsvisie zoeklocaties aanwijzen in onze gemeente die de komende jaren in aanmerking moeten komen voor nieuwe woningen. Daarmee maken we onze woningbouwopgave ook voor de toekomst concreet.
Aandachtspunt bij het selecteren van deze locaties is wel behoud van de dorpscultuur en -architectuur. Dus kijk bijvoorbeeld naar het transformeren van kleine bedrijventerreinen tot woningbouwgebieden als mogelijke inbreidingslocaties. Daarnaast vragen wij met oog op

woningbouw aan de Cuijksesteeg ook aandacht voor een goede verbinding met de omliggende natuur en specifiek water als we kijken naar verplichtingen rondom waterberging. Een link met hoogwatermaatregelen en toerisme kan unieke kansen bieden voor onze gemeente. Kan het college toezeggen om richting de omgevingsvisie aan de slag te gaan met zoeklocaties voor woningbouw?

Een actueel onderwerp is de opvang van Oekraïense vluchtelingen op het schip aan de Mookse Maaskade. Wij willen wethouder Herings en de ambtelijke organisatie complimenteren met de manier waarop omwonenden zijn betrokken bij de uitwerking van deze plannen en hopen dat deze succesvolle samenwerking met de buurt ook in toekomst wordt voortgezet wanneer het schip er ligt en we de eerste vluchtelingen uit dit oorlogsgebied hebben kunnen verwelkomen. Onze dank gaat uit naar de burgers die hierin hun verantwoordelijkheid hebben genomen en de komende 1,5 jaar zullen nemen.

Duurzaamheid is een belangrijk onderwerp dat tijdens de raadsinformatieavond uitgebreid aan bod is gekomen. Er zijn tal van ideeën naar voren gebracht, waarvan we nu keuzes moeten maken en prioriteiten moeten stellen. We realiseren ons dat burgers hier veel tijd en energie in hebben gestoken, en daarom verdienen zij een tijdige en duidelijke terugkoppeling. Er zijn verschillende punten die snel kunnen worden opgepakt en waar we concrete stappen kunnen zetten. Wel moeten we ervoor waken dat we allerlei utopische grootstedelijke plannen gaan opzetten, zo moet de focus weg van grootschalige opwek van energie en moeten we primair inzetten op isolatie van woningen, stimuleren van inwoners om zelf hun woning te verduurzamen en werk maken van een klimaatadaptieve en biodiverse inrichting van onze openbare ruimte. Is de portefeuillehouder het met de VVD eens dat hier de focus op moet komen te liggen?

De regionale positie van onze gemeente is het laatste cruciale onderwerp dat ik vanavond wil benoemen. Voor de VVD is en blijft helder: de zelfstandigheid van onze gemeente is een waardevol goed. Na de verkiezingen van 2010 hebben we als VVD ervoor gezorgd dat de voorgenomen fusie werd teruggedraaid. Hoewel er aanvankelijk veel oppositie was, hebben we inmiddels veel waardering voor onze zelfstandigheid. Door middel van goed financieel beheer, met sluitende begrotingen en het uitstellen van taken die momenteel niet uitvoerbaar zijn, hebben we ervoor gezorgd dat onze gemeente zelfstandig kan blijven bestaan. Nu is het wel zaak om verder te kijken. We kunnen niet stil blijven staan bij onze huidige dubbele oriëntatie, maar moeten in het belang van onze gemeenschap aan de slag. Wij roepen het college op om in 2024 in beeld te brengen op welke onderdelen een verdere samenwerking met de Groene Metropoolregio zinvol is, zonder daarbij onze binding met het zuiden te verliezen. De VVD ziet kansen op inhoudelijke punten zoals toerisme en recreatie, maar ook in het kader van integraliteit om onder fatsoenlijke prijsafspraken helemaal lid te worden van de Metropoolregio. Is het college beschikbaar om ons bij deze afweging van alle nodige informatie, alle voor- en nadelen te voorzien, zodat wij hierin een politiek besluit kunnen nemen als raad?

Tot slot nog gauw enkele losse onderwerpen:

- Als we kijken naar het sociaal domein dan blijven wij ons zorgen maken over enerzijds open einde regelingen en anderzijds structurele onderuitputtingen die we jaarlijks in de jaarrekeningen zien. Dat geeft weinig vertrouwen in het in-controle zijn op dit domein. Hoe ziet de portefeuillehouder sociaal domein dit en op welke wijze denkt hij hier meer sturing te kunnen bieden aan de raad? Wij zien dat andere gemeenten werken met dashboards die ook voor raadsleden inzicht bieden in lange termijn ontwikkelingen. Daar zijn wij wel voorstander van.
- Qua verkeersveiligheid heeft de VVD in haar verkiezingsprogramma al gepleit voor aandacht rondom Heikantseweg en Dorpsstraat in Middelaar. Wij zien dat er allerlei investeringen komen in Plasmolen, daar zijn we blij mee. Maar het mag niet zo zijn dat we daardoor Middelaar uit het oog verliezen. Op langetermijn wil de VVD dat er in de omgevingsvisie een beeld wordt geschetst van een uniek dorp omgeven door natuur zoals de Maasheggen en nabij de Maas en een nieuwe nevengeul voor hoogwater. Dat vraagt dan ook om aanpak van de twee genoemde straten. Voor de korte termijn willen we vooral de veiligheid met snelheidsremmende maatregelen verbeteren, vandaar dat we daarvoor vanavond een motie indienen.
- En dan echt tot slot: onderwijs. We zien dat de gemeente samen met Gennep en Bergen werk gaat maken van een Integraal Huisvestingsplan Onderwijs. De VVD verwacht van dit plan dat inzichtelijk wordt gemaakt hoe we onze basisscholen in alle dorpen kunnen behouden, hoe we zorgen voor goede huisvesting en welke kosten de komende jaren voor rekening van de gemeente en de schoolbesturen komen. Voor wat betreft het Kandinsky eisen wij van het college in 2024 simpelweg duidelijkheid. Al veel te lang hangt de vraag van de toekomst van het Kandinsky in de lucht. Kan de portefeuillehouder aangeven wat daar de stand van zaken is en kan hij toezeggen uiterlijk in 2024 met een besluit te komen waarin duidelijkheid wordt geboden?

Voorzitter, een hele lange beschouwing en mogelijk ook te lang voor de gebruikelijke spreektijd, maar zoals aan het begin van mijn inbreng al aangegeven: dit is het moment om als raad onze koers voor de resterende tijd van deze periode te bepalen. De VVD-fractie is benieuwd hoe het college zal reageren op onze aandachtspunten, voorstellen en vragen!